

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Statsministeriet
Prins Jørgens Gård 11
1218 København K

Dato: 16. marts 2007

J.nr.: 415-0001

Indberetning vedr. Grønlands Landstings forårssamling, fredag den 16. marts 2007.

Landstinget behandlede følgende dagsordenspunkter:

Punkt 37:

Forslag til landstingsbeslutning om Grønlands Hjemmestyres udtalelse til forslag til lov om tilskud til Grønlands Hjemmestyre for årene 2008 og 2009.

(Landsstyremedlemmet for Finanser og Udenrigsanliggender)

(1. behandling)

Ved fremlæggelsen af forslaget oplyste **Landsstyremedlem for Finanser og Udenrigsanliggender Josef Motzfeldt**, at lovforslaget hviler på en aftale mellem regeringen og landsstyret om bloktilskud fra staten til Grønlands Hjemmestyre for 2008 og 2009.

Landsstyremedlemmet oplyste endvidere, at forhandlingerne med regeringen om en ny bloktilskudslov blev ført i en god atmosfære og afsluttet hurtigt, da regeringen og landsstyret afventer at eventuelle ændringer i bloktilskuddet først sker når den grønlandsk-danske Fælleskommission har afsluttet sit arbejde. Det er landsstyrets vurdering, at den indgåede aftale sikrer Grønland et neutralt udgangspunkt for de kommende forhandlinger om bloktilskud fra 2010 og frem.

Landsstyret lægger navnlig vægt på to forhold ved bloktilskudsaftalen:

For det første er statens tilskud til Grønlands Hjemmestyre i medfør af bloktilskudslovene uændret.

For det andet er prioriteringen af 50 millioner kroner til uddannelse og erhvervsudvikling i et sektorprogram i overensstemmelse med landstingets prioriteringer i landstingsfinansloven for 2007.

Landsstyremedlemmet anbefalede på landsstyrets vegne, at landstinget udtaler sin tilfredshed med det opnåede forhandlingsresultat, som i den givne situation må anses for at være det bedst opnåelige.

Partierne **Siumut, Inuit Ataqatigiit, Atassut** og **Kattusseqatigiit Partiiat** udtrykte tilslutning til beslutningsforslaget.

Demokraterne og løsgænger **Esmar Bergstrøm** kunne ikke tilslutte sig forslaget, idet de finder at landsstyret burde have opnået en stigning i bloktilskuddet som forhandlingsresultat.

Af bemærkninger fra partierne i øvrigt i ordførerindlæggene kan nævnes, at Siumut og Inuit Ataqatigiit fremhævede behov for, at den grønlandske side i den fælles selvstyrekommission står fast på kravet om, at Grønland får absolut råderet over det offentliges indtægter fra råstofaktiviteter samt at man tillige fastholder en fælles linie blandt de grønlandske medlemmer i kommissionen. Der faldt endvidere bemærkninger i tilknytning til tilkendegivelser aktuelt i Danmark om øremærkning af bloktilskuddet til særlige formål. Visse partier fandt, at man bør synliggøre og informere om hjemmestyrets indsats på f.eks. det sociale område, mens andre fandt det vigtigt at fastholde, at øremærkning af eksisterende bloktilskudsmidler ikke stemmer overens med hjemmestyreordningen.

Punkt 20:

Forslag til landstingslov om tillægsbevilling for 2006.

(Landsstyremedlemmet for Finanser og Udenrigsanliggender)

(1. behandling)

Ved fremlæggelsen af forslaget oplyste **Landsstyremedlem for Finanser og Udenrigsanliggender Josef Motzfeldt**, at landstingsfinansloven for 2006 udviste et budgetteret DAU-underskud på 51,2 mio. kr. Landstingets Finansudvalg har i løbet af 2006 godkendt tillægsbevillinger, der øger det budgetterede DAU-underskud med 30,5 mio. kr. Forslaget til landstingstillægsbevillingslov indebærer derved et budgetteret DAU-underskud for finansåret 2006 på omkring 81,7 mio. kr.

De politiske partier udtrykte generelt tilslutning til forslaget, som overgår til behandling i landstingets finansudvalg forinden 2. behandlingen.

Punkt 48:

Forslag til landstingsforordning om ændring af landstingsforordning om folkeskolen.

(Landsstyremedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke)

(1. behandling)

Ved fremlæggelsen af forslaget oplyste **Landsstyremedlem for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke Tommy Marø**, at forordningsforslaget er af rent teknisk karakter. Forslaget fremsættes efter en henstilling fra Landstingets Ombudsmand, fordi det ikke fremgår klart nok af den nuværende lovtæst, at det er størrelsen af finanslovbevillingen, der sætter en grænse for, hvor mange i øvrigt kvalificerede elever, der kan sendes på

efterskole i Danmark med tilskud fra hjemmestyret. Landstingets Ombudsmand gjorde samtidig opmærksom på, at det bør fremgå af selve lovteksten, hvad formålet er med at give de unge tilskud. Det har indtil nu kun stået i den bekendtgørelse, der giver de nærmere regler for ydelse af tilskud og i bevillingsforudsætningerne i finansloven.

Samtlige politiske partier udtrykte tilslutning til forslaget, uden særlige bemærkninger.

Punkt 55:

Forslag til landstingsbeslutning om, at Landsstyret pålægges at arbejde for at der i alle byer ansættes et antal ressourcepersoner, der skal have til opgave i bestemte tidsrum at opholde sig på byens skoler således, at børn med behov herfor kan få en person at betro sig til.

(Landstingsmedlem Astrid Fleischer Rex, Demokraterne)
(1. behandling)

I begrundelsen for forslaget anfører **forslagsstilleren**, at Demokraterne ser det som en god idé, at hjemmestyret ansatte et antal ressourcepersoner i hver by. Antallet kan variere fra by til by alt efter byens størrelse. Disse ressourcepersoners opgave skal være at opholde sig på byens skoler i bestemte tidsrum, hvor børn kan henvende sig for at tale om deres problemer samt blive rådgivet om, hvad de kan gøre. En af arbejdsopgaverne for ressourcepersonerne skal endvidere være med faste intervaller at besøge skolerne i bygderne således, at også disse børn kan få rådgivning og en at tale om problemer med.

I landsstyrets besvarelse anførte **Landsstyremedlem for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke Tommy Marø**, at der ud fra de gældende regler om læreres sociale arbejde samt kommunernes prioritering af social indsats i skolerne sker en betydelig indsats på det område, som forslagsstilleren efterlyser. Landsstyret er samtidig af den opfattelse, at kommunalbestyrelsen i samarbejde med skolebestyrelserne fortsat bør løse denne opgave ud fra de lokale forhold. Landsstyret anbefalede derfor, at forslaget ikke imødekommes.

Flertallet blandt de politiske partier udtrykte tilslutning til landsstyrets besvarelse og kunne således ikke tilslutte sig beslutningsforslaget. Forslaget overgår til 2. behandling i den foreliggende form.

Punkt 97:

Forslag til landstingsbeslutning om, at Landsstyret pålægges at sikre tilstrækkelig finansiering af en skolemadsordning i samtlige folkeskoler i Grønland.

(Landstingsmedlem Jens B. Frederiksen, Demokraterne)
(1. behandling)

I begrundelsen for forslaget anfører **forslagsstilleren**, at de afsatte bevillinger i landstingsfinansloven til skolemadsordning langt fra vil være dækkende for en hjemmestyrefinansieret skolemadsordning for alle skoleelever. Demokraterne ønsker med forslaget at sikre, at ordningen finansieres 100 procent af hjemmestyret og at børn i alle kommuner herigennem stilles lige.

I landsstyrets besvarelse bekræftede **Landsstyremedlem for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke Tommy Marø**, at det er vedtaget, at der skal etableres en obligatorisk skolemadsordning for eleverne i folkeskolen. Efter vedtagelsen har Direktoratet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke arbejdet på en realisering af ordningen med start i skoleåret 2007/08. Det foreløbige udredningsarbejde peger bl.a. på, at ikke alle børn i folkeskolen har det samme behov for gratis mad, at flere kommuner allerede har velfungerende skolemadsordninger, der fungerer godt samt at en skolemadsordning skal være et obligatorisk tilbud fra kommunerne, men den skal være frivillig for elever og forældre for at blive en succes. Landsstyret anbefalede, at det igangværende arbejde med ordningen og evalueringen af denne afventes. Landsstyret vurderer at det er for tidligt at sige noget om, hvorvidt de økonomiske midler, der er til rådighed er tilstrækkelige eller ikke tilstrækkelige. Landsstyret anbefalede, at forslaget ikke vedtages.

Flertallet blandt de politiske partier udtrykte tilslutning til landsstyrets besvarelse og kunne således ikke tilslutte sig beslutningsforslaget. Forslaget overgår til 2. behandling i den foreliggende form.

Punkt 119:

Forslag til Landstingsbeslutning om at Landsstyret pålægges at, i lighed med danskundervisningens start i 1. klasse i Atuarfitsialak, at engelskundervisning også startes i dette klassetrin.

(Landstingsmedlem Doris Jakobsen, Siumut)

(1. behandling)

I begrundelsen for forslaget anfører **forslagsstilleren**, at på baggrund af rigsfællesskabet med Danmark benyttes og undervises der i det danske sprog som 1. fremmedsprog. Det engelske sprog benyttes og undervises der i som 3. sprog. Det oplyses i begrundelsen for forslaget, hvorledes karaktererne i afgangseksaminerne i folkeskolen i faget engelsk er fordelt. I de mundtlige eksaminer i den udvidede afdeling er gennemsnittet på 7,48, mens det på almen plan er 5,66. Skriftlig engelsk ligger i den udvidede afdeling gennemsnitlig på 6,39. Derfor finder forlagsstilleren at kunne konkludere, at engelskundervisningen i dag er utilstrækkelig. Det foreslås, at man i lighed med start af danskundervisning fra 1. klasse, også starter med engelskundervisning allerede i 1. klasse.

I landsstyrets besvarelse tilkendegav **Landsstyremedlem for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke Tommy Marø**, at forslaget om tidligere engelsk undervisning er et godt forslag. Folkeskoleforordningen giver imidlertid mulighed for, at man på yngstetrinnet kan arbejde med engelsk i såkaldte "sprogudviklende kreative aktiviteter". Landsstyret konstaterede, at der er tiltag i gang på skolerne med at opkvalificere eleverne i engelsk tidligere end den formelle engelskundervisning fra 4. klasse. Landsstyret anbefalede, at forslaget ikke nyder fremme.

Der var ikke umiddelbart flertalstilslutning til forslaget. Imidlertid var der flertal for at lade forslaget overgå til behandling i landstingets udvalg for kultur, uddannelse, forskning og kirke forinden 2. behandlingen.

Punkt 4:**Valg af medlemmer og suppleanter til Landstingets stående udvalg og repræsentationer.**

(Landstingets Formandskab)

Under punktet nedsatte landstinget et særligt strukturreformudvalg til at følge landsstyrets arbejde med reform af den offentlige sektor.

Udvalget vil bestå af:

Lars-Emil Johansen, Siumut
Agnethe Davidsen, Siumut
Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit
Lene Knüppel, Demokraterne
Godmand Rasmussen, Atassut
Anthon Frederiksen, Kattusseqatigiit Partiiat
Esmar Bergstrøm, løsgænger

Med venlig hilsen

Søren Hald Møller

Kopi pr. e-mail: Folketinget
Kongehuset, Kabinetssekretariatet
Samtlige ministerier
Rigsombudsmanden på Færøerne